

บทที่ 4

บทวิเคราะห์นโยบายส่งเสริมการลงทุนและลักษณะอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา

การวิเคราะห์นโยบายส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะกล่าวถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมการลงทุน เริ่มจากพัฒนาการของนโยบายส่งเสริมการลงทุน วัตถุประสงค์ของนโยบาย เขตส่งเสริมการลงทุน สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามเขตการลงทุนและการประเมินผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนในระดับประเทศและระดับภาค จากนั้นจะกล่าวถึงสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการจ้างงาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รวมทั้งหาพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวมากที่สุดของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และประเภทของอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม

4.1 พัฒนาการของนโยบายส่งเสริมการลงทุน

จากการศึกษาข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สรุปได้ว่า นโยบายส่งเสริมการลงทุนมีจุดประสงค์หลักคือ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และส่งเสริมการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยเฉพาะท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว BOI ได้กำหนดมาตรการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชากรส่วนใหญ่และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

หากพิจารณาช่วงเวลาของการออกนโยบายของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตั้งแต่ปี 2540 ถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่านโยบายต่างๆ มีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างชัดเจน โดยในปี 2540-2543 ซึ่งเป็นช่วงที่ภาครัฐดำเนินนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกนโยบายส่งเสริมกิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร เพื่อเร่งให้เกิดการลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้ทรัพยากรในประเทศ และสามารถสร้างรายได้จากการส่งออก เพื่อแก้ไขปัญหาขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และฟื้นฟูเศรษฐกิจในขณะนั้น นอกจากนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกนโยบายส่งเสริมกิจการซอฟต์แวร์เพื่อสนองนโยบายรัฐในช่วงเวลาดังกล่าว

ต่อมาในปี พ.ศ.2543 ได้ปรับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์ใหม่ โดยเน้นความคุ้มค่าในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร สนับสนุนการยกระดับคุณภาพและ

มาตรฐานของอุตสาหกรรม ปรับมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ ส่งเสริมการลงทุนในภูมิภาค รวมถึงให้ความสำคัญกับกิจการ SMEs การเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการให้บริการพื้นฐาน การป้องกันและรักษา สิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ในช่วงปี พ.ศ.2545–2546 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยออกมาตรการส่งเสริมกิจการเกี่ยวกับการนำวัสดุที่ไม่ต้องการใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ (Recycle, Reuse, Recovery) การลดการสูญเสียวัตถุดิบ และส่งเสริมการใช้เครื่องจักรใหม่ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) กิจการที่เกี่ยวกับการออกแบบ และสร้างสรรค์ รวมถึงการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพสูง อาทิ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยให้การส่งเสริมกิจการที่มีการผลิตแบบครบวงจร อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ในปี พ.ศ.2547 เนื่องจากปัญหาด้านราคาพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงให้การส่งเสริมกิจการที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน และการผลิตพลังงานทดแทน นอกจากนี้ เพื่อมุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Skill Technology & Innovation: STI) โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมแพชั่น ยานยนต์ และ ICT และกิจการที่ส่งเสริม STI โดยตรง พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกิจการซอฟต์แวร์และดิจิทัลคอนเทนต์ กิจการฟอกย้อมเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสิ่งทอทั้งระบบ และกิจการผลิต Hard Disk Drive เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานการผลิตของโลก

ในปี พ.ศ.2548 BOI ได้ให้ความสำคัญกับพลังงานทดแทนมากขึ้น และเน้นการส่งเสริมการใช้ ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง นอกจากนี้ยังมีนโยบายส่งเสริมการย้ายฐานการผลิตผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ไปสู่ภูมิภาค และส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าของภูมิภาคอาเซียนตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

ในปี พ.ศ.2550 ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน โดยเน้นที่การลดต้นทุนการขนส่งและการกระจายสินค้า และการทำวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงออกมาตรการส่งเสริมการพัฒนาระบบ Logistics ของประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาระหว่างภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษา ส่งเสริมเทคโนโลยีชีวภาพ การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมกิจการเขตคลังสินค้าทัณฑ์บน

สำหรับประกอบการค้าเสรี (Free Trade Zone) และเขตปลอดอากร (Free Zone) เพื่อป้องกันผลกระทบต่องสิ่งแวดล้อมและอำนวยความสะดวกในการผลิตและส่งออก

4.2 นโยบายส่งเสริมการลงทุน

เป้าหมายของนโยบายส่งเสริมการลงทุนในยุคเริ่มต้น คือ เพื่อส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมขึ้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นหลัก และในปี พ.ศ. 2534 ได้มีนโยบายที่จะกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยเฉพาะท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ดังนั้นนโยบายอุตสาหกรรมจึงเปลี่ยนเป็นมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคแทน โดยมีกิจการที่ให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 7 หมวด ดังนี้

ตารางที่ 4.1 หมวดอุตสาหกรรมตามการแบ่งประเภทของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หมวด	ประเภทอุตสาหกรรม
หมวดที่ 1	อุตสาหกรรมเกษตรและผลิตผลจากการเกษตร
หมวดที่ 2	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นพื้นฐาน
หมวดที่ 3	อุตสาหกรรมเบา (ประกอบด้วย อุตสาหกรรมดัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ อุตสาหกรรมเครื่องประดับ และอุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์กีฬาและของเด็กเล่น)
หมวดที่ 4	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง
หมวดที่ 5	อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า
หมวดที่ 6	อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก
หมวดที่ 7	อุตสาหกรรมบริการและสาธารณูปโภค

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

และเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและเพื่อบรรเทาภาระด้านการคลังของรัฐบาลในปัจจุบันและในอนาคต คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน ไว้ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้สิทธิและประโยชน์ภาษีอากร โดยให้สิทธิและประโยชน์แก่โครงการที่มีผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจอย่างแท้จริง ใช้หลักการบริหารและการจัดการองค์การที่ดี (Good Governance) ในการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อให้สำนักงานได้ตรวจสอบก่อนใช้สิทธิและประโยชน์ภาษีเงินได้นิติบุคคลในปีนั้นๆ

2. สนับสนุนให้อุตสาหกรรมพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการผลิตเพื่อแข่งขันในตลาดโลก โดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมทุกรายที่มีโครงการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินหรือทุนหมุนเวียน) ต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่า

3. ปรับมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับข้อตกลงด้านการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศโดยการยกเลิกเงื่อนไขการส่งออกและการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ

4. สนับสนุนการลงทุนเป็นพิเศษในภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำและมีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการลงทุนน้อย โดยให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรสูงสุด

5. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมโดยกำหนดเงื่อนไขเงินลงทุนขั้นต่ำของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมเพียง 500,000 บาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) สำหรับกิจการตามประกาศคณะกรรมการที่ 6/2546 และไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) สำหรับกิจการอื่น

6. ให้ความสำคัญแก่กิจการเกษตรกรรมและผลผลิตจากการเกษตร กิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการพื้นฐาน กิจการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมเป้าหมาย

เขตส่งเสริมการลงทุน

คณะกรรมการได้แบ่งเขตการลงทุนออกเป็น 3 เขต ตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยใช้รายได้และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์ ดังนี้

เขต 1 ประกอบด้วย 6 จังหวัดในส่วนกลาง ได้แก่

กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสงคราม

เขต 2 ประกอบด้วย 12 จังหวัด ได้แก่

กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระยอง ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง

เขต 3 ประกอบด้วย 58 จังหวัด แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 36 จังหวัด และ 22 จังหวัด รายได้ต่ำ ดังนี้

- 36 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พังงา

พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลำปาง
ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

- 22 จังหวัดรายได้ต่ำ ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส น่าน บุรีรัมย์ ปัตตานี พะเยาแพร่
มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สุรินทร์ หนองบัวลำภู ชัยภูมิ
หนองคาย อุบลราชธานี อุตรธานีและอำนาจเจริญ

และให้ห้องที่ทุกจังหวัดในเขต 3 เป็นเขตส่งเสริมการลงทุน

ตารางที่ 4.2 สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในแต่ละเขต

สิทธิประโยชน์	เขต 1		เขต 2		เขต 3 (36จังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมในแหลมฉบัง นิคม/เขตอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง)			เขต 3 (22 จังหวัด)	
	ในนิคม/เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริม	นอกนิคม/เขตอุตสาหกรรม	ในนิคม/เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริม(ไม่รวมนิคมอุตสาหกรรมในแหลมฉบัง นิคม/เขตอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง)	นอกนิคม/เขตอุตสาหกรรม	ในนิคม/เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริม	นอกนิคม/เขตอุตสาหกรรม	นอกนิคม/เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริม	ในนิคม/เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริม	นอกนิคม/เขตอุตสาหกรรม
ยกเว้น/ลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักร	ลดหย่อนร้อยละ 50	ลดหย่อนร้อยละ 50	ยกเว้น	ลดหย่อนร้อยละ 50	ยกเว้น	ยกเว้น	ยกเว้น	ยกเว้น	ยกเว้น
ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและเงินปันผล	3 ปี	X	7 ปี	3 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี
ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นเพื่อผลิตและส่งออก	1 ปี	1 ปี	1 ปี	1 ปี	5 ปี	5 ปี	5 ปี	5 ปี	5 ปี
ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 50	X	X	X	X	5 ปี	X	X	5 ปี	O
หักค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปา 2 เท่า	X	X	X	X	O	X	X	O	O
หักค่าติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก	X	X	X	X	O	O	O	O	O
ลดหย่อนอากรขาเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นเพื่อผลิตจำหน่ายในประเทศ	X	X	X	X	ลดหย่อนร้อยละ 75 เป็นเวลา 5 ปี (ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและนิคม/เขตอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง)	X	X	ลดหย่อนร้อยละ 75 เป็นเวลา 5 ปีให้คร่าวละ 1 ปี (ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง)	X

หมายเหตุ O = ได้รับสิทธิประโยชน์ X = ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์

หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการ

ในการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการมีแนวทางการพิจารณาดังนี้

1. พิจารณาอนุมัติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 1.1 จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ยกเว้นการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนกิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร และโครงการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นพิเศษ
- 1.2 มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนจดทะเบียนไม่เกิน 3 ต่อ 1 สำหรับโครงการริเริ่ม ส่วนโครงการขยายจะพิจารณาตามความเหมาะสมเป็นรายๆไป
- 1.3 ใช้กรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัยและใช้เครื่องจักรใหม่ ในกรณีที่ใช้เครื่องจักรเก่าจะต้องให้สถาบันที่เชื่อถือได้รับรองประสิทธิภาพ และคณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นพิเศษ
- 1.4 มีระบบป้องกันสภาพแวดล้อมเป็นพิษที่เพียงพอ โครงการที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมคณะกรรมการจะพิจารณาเป็นพิเศษในเรื่องสถานที่ตั้งและวิธีการจัดการมลพิษ
- 1.5 สำหรับโครงการที่มีเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องแนบรายงานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการตามที่คณะกรรมการกำหนด

2. สำหรับกิจการที่ได้รับสัมปทาน และกิจการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการจะใช้แนวทางการพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 และวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ดังนี้

- 2.1 โครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2542 จะไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการส่งเสริมโครงการที่ได้รับสัมปทานที่เอกชนดำเนินการ โดยจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่รัฐ (Build Transfer Operate หรือ Build Operate Transfer)

หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการดังกล่าวที่ประสงค์จะให้ผู้ได้รับสัมปทานได้รับสิทธิและประโยชน์การส่งเสริมการลงทุนจะต้องเสนอโครงการให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นโครงการก่อนออกประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมประมูล และในขั้นการประมูลจะต้องมีประกาศระบุโดยชัดเจนว่า เอกชนจะได้รับสิทธิและประโยชน์ใดบ้าง ในหลักการคณะกรรมการจะไม่ให้การส่งเสริมกรณีเอกชนต้องจ่ายผลตอบแทนให้แก่รัฐในการรับสัมปทานเว้นแต่เป็นผลตอบแทนที่สมเหตุสมผลกับการลงทุนที่รัฐใช้ไปในโครงการนั้น

2.2 โครงการของรัฐที่ให้เอกชนลงทุนและเป็นเจ้าของ (Build Own Operate) รวมทั้งให้ ‘เอกชนเช่าหรือบริหาร โดยจ่ายผลตอบแทนให้รัฐในลักษณะค่าเช่า คณะกรรมการจะพิจารณาให้การส่งเสริมตามหลักเกณฑ์ปกติ

2.3 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ หากจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐควรพิจารณาตั้งงบประมาณที่เหมาะสมภายหลังจากการแปรรูปจากรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัทจำกัดตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 แล้วหากต้องการขยายงาน จะขอรับการส่งเสริมได้เฉพาะส่วนที่ลงทุนเพิ่ม โดยจะได้รับสิทธิและประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ปกติ

4.3 วิเคราะห์ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุน

การวิเคราะห์ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อประเทศ
2. ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.3.1 ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อประเทศ

1. ผลต่อภาคการผลิตของประเทศ

ในการพิจารณาผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนต่อภาคการผลิตของประเทศ ได้ใช้รายได้รวมของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน¹ เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Production; GDP)² ซึ่งพบว่า สัดส่วนรายได้ของโรงงานทั้งหมดต่อ GDP มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น

¹ 1,896 บริษัท ที่มีงบการเงินครบทั้ง 3 ปี

² ไม่รวมหมวดที่ไม่อยู่ในประเภทที่ BOI ให้การส่งเสริมการลงทุน

จากร้อยละ 85.96 ในปี พ.ศ.2547 เป็นร้อยละ 98.45 ในปี พ.ศ.2549 โดยประเภทกิจการที่สัดส่วนของรายได้สูงที่สุดและมีสัดส่วนต่อ GDP เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ หมวด 7 (กิจการบริการและสาธารณูปโภค)

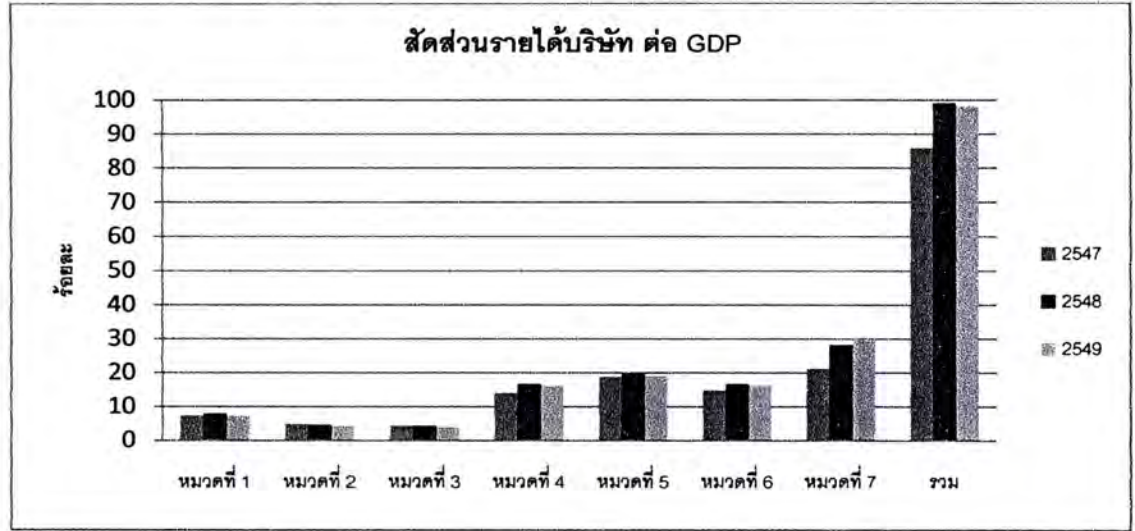
ตารางที่ 4.3 รายได้รวมของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภทกิจการ ในช่วงปี พ.ศ.2547-2549

(หน่วย: ล้านบาท)

	รายได้รวมของโรงงาน							รวม	GDP 1/
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5	หมวดที่ 6	หมวดที่ 7		
2547	365,479	246,152	221,899	694,997	934,276	736,494	1,054,424	4,256,268	4,948,436
2548	438,940	260,824	245,785	911,803	1,075,092	912,840	1,531,946	5,379,778	5,413,699
2549	452,068	267,285	246,380	984,445	1,155,501	990,967	1,807,694	5,906,889	5,997,519
รวม	1,256,487	774,261	714,064	2,591,245	3,164,869	2,640,301	4,394,064	15,542,935	16,359,654

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 4.1 สัดส่วนรายได้รวมของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แบ่งตามหมวดในช่วงปี พ.ศ.2547-2549

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. ผลต่อการจ้างงานของประเทศ

โรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวน 1,896 โรงงาน (แยกตามหมวด) มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ.2547-2549 โดยเพิ่มขึ้นจาก 856,181 คนในปี พ.ศ.2547 เป็น 1,298,329 คนในปี พ.ศ.2548 และ 1,550,703 คนในปี พ.ศ.2549 เมื่อเปรียบเทียบการจ้างงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน กับจำนวนผู้มีงานทำของประเทศ พบว่า มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือ จากร้อยละ 3.07 ในปี พ.ศ.2547 เป็นร้อยละ 4.62 ในปี พ.ศ.2548 และร้อยละ 5.44 ในปี พ.ศ. 2549 ทั้งนี้ หมวดที่มีการจ้างงานสูงสุด 2 อันดับแรก คือ หมวด 3 (อุตสาหกรรมเบา) และหมวด 5 (อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า)

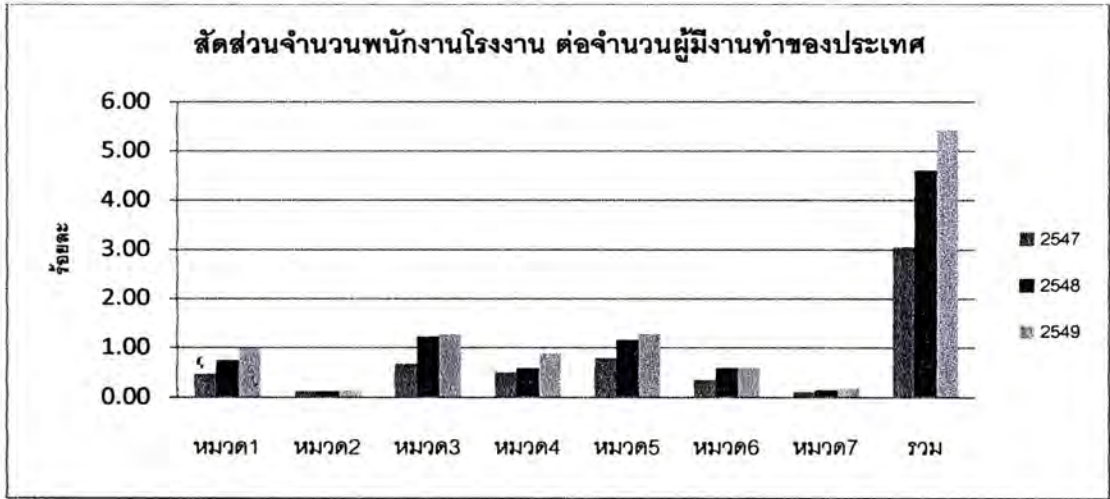
ตารางที่ 4.4 จำนวนพนักงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภทกิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-2549

(หน่วย: คน)

	จำนวนพนักงานของโรงงาน							รวม	จำนวนผู้มี งานทำของ ประเทศ 1/
	หมวด1	หมวด2	หมวด3	หมวด4	หมวด5	หมวด6	หมวด7		
2547	132,532	34,975	190,183	140,558	224,554	100,284	33,094	856,180	27,931,480
2548	212,157	36,724	346,579	165,609	325,030	168,594	43,636	1,298,329	28,102,430
2549	283,302	44,552	366,906	255,560	371,549	174,813	54,022	1,550,704	28,517,800

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และธนาคารแห่งประเทศไทย

แผนภูมิที่ 4.2 สัดส่วนของจำนวนพนักงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ต่อจำนวนผู้มีงานทำของประเทศ จำแนกตามประเภทกิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-2549

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาจากระดับความรู้ของพนักงานโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (จำนวน 1,896 บริษัท) โดยแบ่งตามหมวด พบว่ามีการจ้างพนักงานส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 90 เป็นคนไทย ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยเฉพาะพนักงานระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีการจ้างคนไทยค่อนข้างสูง มากกว่าร้อยละ 95 และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงปี พ.ศ.2547-2549

ตารางที่ 4.5 สัดส่วนของจำนวนพนักงานคนไทย (ระดับปริญญาตรี) ต่อจำนวนพนักงานทั้งหมดของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภทกิจการ ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2549

(หน่วย: ร้อยละ)

	สัดส่วนจำนวนพนักงานคนไทย (ปริญญาตรี) ต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด							รวม
	หมวด1	หมวด2	หมวด3	หมวด4	หมวด5	หมวด6	หมวด7	
2547	99.47	99.36	98.89	98.58	99.06	98.77	99.22	693.35
2548	98.64	94.89	93.53	90.94	92.42	91.67	94.85	656.94
2549	98.84	93.81	95.52	91.87	96.47	94.8	95.93	667.24

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.6 สัดส่วนของจำนวนพนักงานคนไทย (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี) ต่อจำนวนพนักงานทั้งหมดของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภทกิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-2549

(หน่วย: ร้อยละ)

	สัดส่วนจำนวนพนักงานคนไทย (ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี) ต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด							รวม
	หมวด1	หมวด2	หมวด3	หมวด4	หมวด5	หมวด6	หมวด7	
2547	99.25	96.23	97.00	94.06	96.91	95.65	95.66	674.76
2548	99.30	97.49	98.90	98.90	99.78	99.47	98.50	692.34
2549	98.86	98.14	99.65	99.77	99.56	99.87	99.23	695.08

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาข้อมูลการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จากตารางที่ 4.7 พบว่า พื้นที่ที่มีการลงทุนมากที่สุดในประเทศ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น จึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนว่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง กับแรงงานในพื้นที่นี้

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

การกระจายของแหล่งที่ตั้ง	จำนวนโครงการ		เงินลงทุน (หน่วย : ล้านบาท)	
	2549	2550	2549	2550
ภาคเหนือ	62	68	7.00	9.5
ภาคกลาง	11	20	2.6	5.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	123	98	28.2	62.3
ภาคตะวันออก	66	62	25.3	38.3
ภาคตะวันตก	17	16	3.4	5.6
ภาคใต้	62	66	16.1	25.7

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการลงทุน

จากตารางที่ 4.7 พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนโครงการและเงินลงทุนจากโครงการที่ได้รับการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนมากที่สุด อีกทั้งยังเป็นภูมิภาคที่มีจังหวัดที่ยังด้อยพัฒนาอยู่

มาก จึงเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนว่าทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นในพื้นที่จริงหรือไม่

4.3.2 ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ผลต่อการลงทุนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

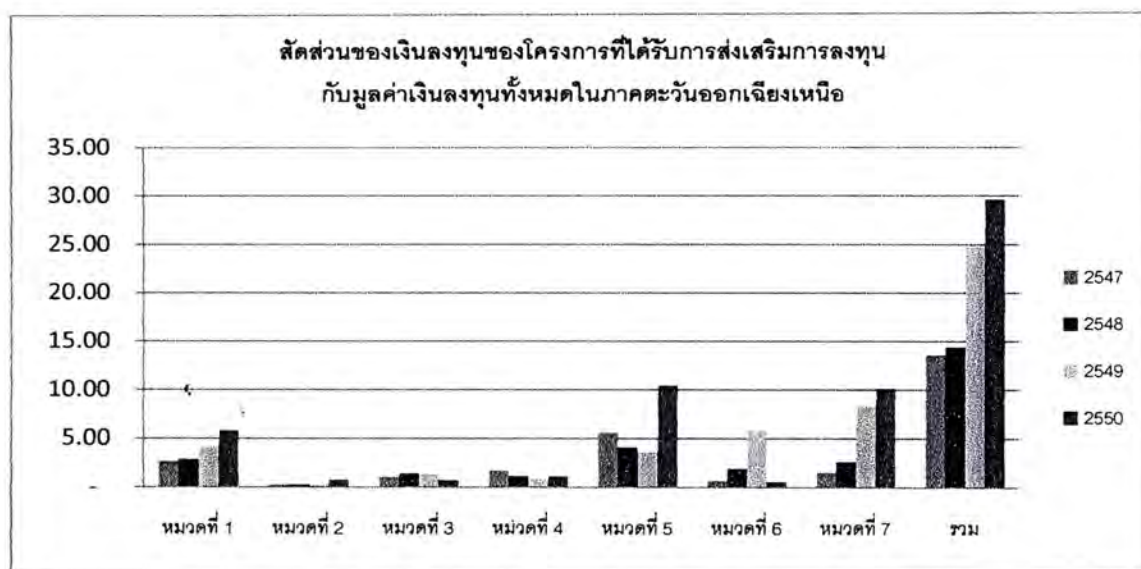
เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน กับมูลค่าการลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงเวลาดังแต่ปี พ.ศ.2547-2550 พบว่ามีมูลค่าของเงินลงทุนในอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ.2547-2550 โดยเพิ่มขึ้นจาก 16,670 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2547 เป็น 20,993 ล้านบาทในปี พ.ศ.2548 และเพิ่มจาก 39,365 ล้านบาทในปี พ.ศ.2549 เป็น 53,341 ล้านบาทในปี พ.ศ.2550 เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนกับมูลค่าการลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือเพิ่มจากร้อยละ13.65 ในปี พ.ศ.2547 เป็นร้อยละ14.42ในปี พ.ศ.2548 ร้อยละ24.86 ในปี พ.ศ.2549 และร้อยละ 29.66 ในปี พ.ศ.2550

ตารางที่ 4.8 มูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เปรียบเทียบกับมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มูลค่าเงินลงทุนของโครงการ (หน่วย:ล้านบาท)									มูลค่าเงินลงทุนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (หน่วย : ล้านบาท)
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5	หมวดที่ 6	หมวดที่ 7	รวม	
2547	3,311	334	1,305	2,100	6,860	853	1,907	16,670	122,160
2548	4,189	400	2,082	1,712	5,962	2,783	3,865	20,993	145,535
2549	6,654	510	2,256	1,465	5,849	9,365	13,266	39,365	158,326
2550	10,496	1,359	1,305	2,007	18,809	1,055	18,310	53,341	179,863
รวม	24,650	2,602	6,949	7,285	37,480	14,055	37,348	130,369	605,884

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

แผนภูมิที่ 4.3 สัดส่วนของเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เปรียบเทียบกับมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

2. ผลต่อการจ้างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ.2547-2550 โดยเพิ่มขึ้นจาก 20,558 คนในปี พ.ศ.2547 เป็น 21,613 คนในปี พ.ศ.2548 และเพิ่มจาก 27,860 คนในปี พ.ศ.2549 เป็น 40,490 คนในปี พ.ศ.2550 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนกับจำนวนแรงงานทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือจากร้อยละ 6.52 ในปี พ.ศ.2547 เป็นร้อยละ 6.55 ในปี พ.ศ.2548 ร้อยละ 13.12 ในปี พ.ศ.2549 และร้อยละ 18.08 ในปี พ.ศ.2550 ทั้งนี้หมวดที่มีการจ้างงานสูงสุดคือ หมวด 3 (อุตสาหกรรมเบา)

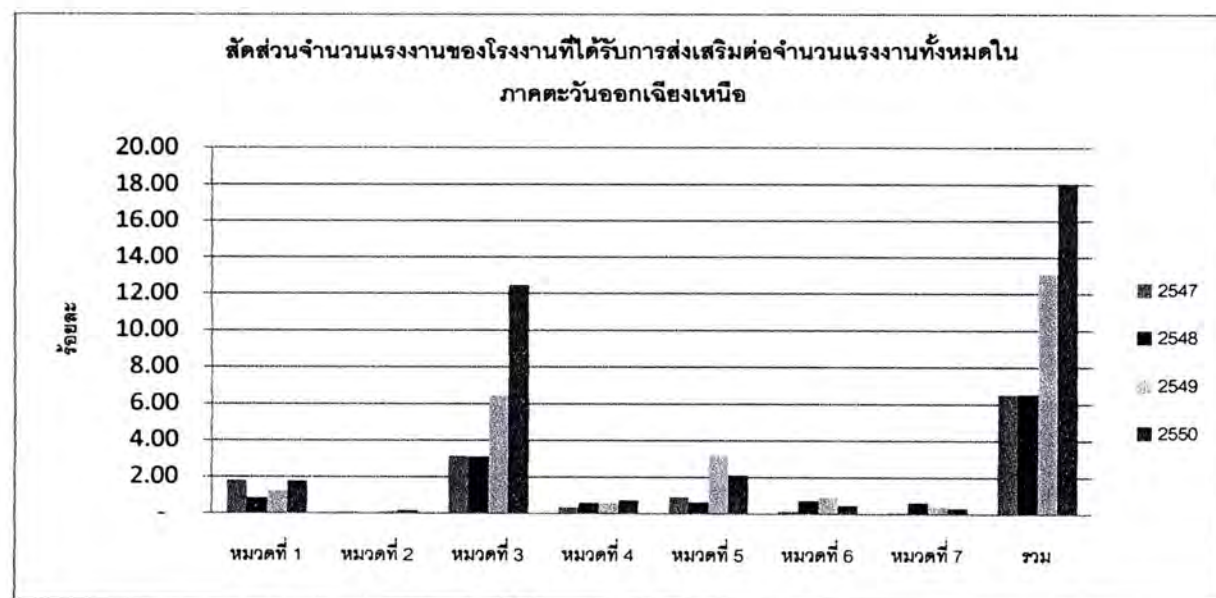
ตารางที่ 4.9 จำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภท
กิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-2550

(หน่วย : คน)

จำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน									จำนวนแรงงาน ทั้งหมดในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5	หมวดที่ 6	หมวดที่ 7	รวม	
2547	5,699	284	9,870	1,080	2,882	492	251	20,558	315,212
2548	2,775	157	10,213	1,942	2,035	2,405	2,086	21,613	329,968
2549	2,684	377	13,733	1,279	6,878	2,009	900	27,860	212,288
2550	3,973	401	27,938	1,672	4,753	1,033	720	40,490	223,971

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

แผนภูมิที่ 4.4 สัดส่วนของจำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนต่อจำนวน
แรงงานทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทกิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-
2550

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

4.3.3 ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับนโยบายส่งเสริมการลงทุน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน ศูนย์บริการการลงทุน สรุปได้ว่า ในระยะแรกที่มีการแบ่งเขตส่งเสริมการลงทุนออกเป็น 3 เขตนั้น การลงทุนส่วนใหญ่จะอยู่ในเขต 1 และเขต 2 เป็นหลัก สำหรับเขต 3 จะมีการลงทุนเฉพาะในจังหวัดที่มีลำดับศักยภาพสูง และมีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค เช่น จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา เป็นต้น ดังนั้นจึงมีการปรับเขตส่งเสริมการลงทุนเพื่อสร้างแรงดึงดูดให้นักลงทุนเข้าไปลงทุนในพื้นที่ด้อยพัฒนามากขึ้น เพื่อให้พื้นที่เหล่านั้นมีความเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยแบ่งพื้นที่เขต 3 ออกเป็น 2 เขตย่อย คือ พื้นที่เขต 3.1 หรือเรียกว่า เขต3 และพื้นที่เขต 3.2 หรือเรียกว่า เขต3พิเศษขึ้น ซึ่งเขต 3 พิเศษนี้จะเป็นพื้นที่ที่ประชากรมีรายได้และค่าครองชีพต่ำ สาธารณูปโภคต่างๆยังไม่อำนวยความสะดวก และส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ที่อยู่บริเวณชายแดน โดยจะมีการให้สิทธิประโยชน์การยกเว้นและลดหย่อนภาษี ยกเว้นและลดหย่อนอากรขาเข้าวัตถุดิบ เป็นต้น เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุน

แต่ผลการดำเนินงานกลับพบว่า แม้จะได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่าเขตการลงทุนอื่น แต่พื้นที่เหล่านี้ยังคงมีการลงทุนน้อยกว่าเขตการลงทุนอื่นๆ เนื่องจากปัญหาหลายด้าน ได้แก่

- ปัญหาด้านสาธารณูปโภค เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงมีความทุรกันดาร สาธารณูปโภคต่างๆยังเข้าไปไม่ถึง โรงงานจึงต้องเป็นผู้ลงทุนในการต่อน้ำ ไฟฟ้า หรือตัดถนนเข้ามาในพื้นที่ แม้ว่าในพื้นที่นี้จะได้รับสิทธิในการหักค่าขนส่งไฟฟ้า ประปา2เท่า เป็นระยะเวลาถึง 5 ปี แต่การลงทุนด้านสาธารณูปโภคต้องใช้เงินลงทุนสูง ทำให้โรงงานส่วนใหญ่ไม่ยอมเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

- ในบางจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายแดน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายสินค้าข้ามแดน ซึ่งเป็นอาชีพที่มีรายได้อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมาทำงานในโรงงานทำให้นักลงทุนไม่เข้าไปลงทุนในพื้นที่เหล่านี้

- จากมาตรการของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่จะให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนแก่โรงงานที่มีเงินลงทุนตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป ทำให้โรงงานขนาดเล็กซึ่งเป็นโรงงานส่วนใหญ่ในพื้นที่ไม่สามารถจดทะเบียนได้ ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้แก้ไขปัญหานี้โดยการออกข้อกำหนดใหม่ที่จะมาสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) โดยระบุว่าจะให้สิทธิประโยชน์แก่โรงงานที่มีเงินลงทุนตั้งแต่ 5 แสนบาทขึ้นไป โดยจะเริ่มใช้ในปี พ.ศ.2553 ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีการลงทุนในพื้นที่มากขึ้น

- ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ถือเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ยังคงต้องการเข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ หรือทำงานในโรงงานที่อยู่รอบกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นค่านิยมที่มีอยู่ในทุกพื้นที่

สรุปได้ว่า การลงทุนของโรงงานในพื้นที่ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ยังคงมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนในพื้นที่เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ซึ่งไม่ตรงกับเป้าหมายของนโยบายที่ต้องการให้มีการกระจายความเจริญไปในพื้นที่ยากจน และสร้างรายได้ให้คนในพื้นที่ เพราะปัจจุบันยังคงมีการอพยพเข้ามาทำงานในโรงงานตามเมืองใหญ่ๆ แม้ว่าในพื้นที่ของตนจะมีโรงงานมาตั้งอยู่ก็ตาม

4.4 สรุปผลการวิเคราะห์นโยบายส่งเสริมการลงทุน

จากข้อมูลทางสถิติและจากการสัมภาษณ์ สรุปผลการดำเนินนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ดังนี้

1. ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อประเทศ

จากข้อมูลทางสถิติพบว่า รายได้ส่วนใหญ่ของประเทศมาจากรายได้ของโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยหมวดของอุตสาหกรรมที่มีการส่งออกมากที่สุดคือ หมวด 5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า และยังพบว่า โรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนยังมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยหมวดที่มีการจ้างงานสูงสุด 2 อันดับแรกคือ หมวด 3 อุตสาหกรรมเบา และหมวด 5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่บอกว่าการลงทุนของโรงงานที่ได้รับสิทธิประโยชน์ยังคงมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขต 1 และ เขต 2 ซึ่งบริเวณนี้จะมีแรงดึงดูดให้คนเข้ามาทำงานมาก

2. ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากข้อมูลทางสถิติพบว่า สัดส่วนของเงินลงทุนและจำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริม เทียบกับเงินลงทุนและจำนวนแรงงานทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนที่ต่ำ แต่ก็มีการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเมื่อมาวิเคราะห์ร่วมกับการสัมภาษณ์ จะพบว่าสาเหตุที่มีสัดส่วนต่ำ เพราะจังหวัดส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในเขตการลงทุน 3 พิเศษ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการลงทุนน้อย เนื่องจากสาเหตุต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สำหรับประเภทของอุตสาหกรรมที่มีผลต่อแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดคือ หมวด 3 อุตสาหกรรมเบา เนื่องจากมีสัดส่วนต่อแรงงานรวมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงที่สุด

สรุปได้ว่า หากมองในภาพรวมระดับประเทศ นโยบายส่งเสริมการลงทุนมีผลโดยตรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านรายได้ มูลค่าการส่งออก เงินลงทุนและการจ้างงาน แต่เมื่อมองในระดับภาคแล้วพบว่า ยังคงมีสัดส่วนที่น้อยมาก แสดงให้เห็นว่าความต้องการที่จะใช้นโยบายนี้

ในการกระจายรายได้ และพัฒนาภูมิภาคยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ เพราะยังคงมีการลงทุนสูงอยู่เฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น

เนื่องจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้แบ่งพื้นที่ในการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกเป็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยมีจังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์กลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีจังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา งานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกทำการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่จังหวัดส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลจากนโยบายของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ต้องการพัฒนาพื้นที่ที่ยากจน ประชากรมีรายได้ต่ำ นอกจากนี้ ประชากรจำนวนมากในพื้นที่ก็ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นแรงงานหลักที่คาดว่าจะย้ายเข้ามาประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในโรงงานต่างๆที่จะเข้าไปลงทุน แต่เนื่องจากจังหวัดที่ได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุน 3 พิเศษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมี 7 จังหวัด ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะ 7 จังหวัดนี้ ซึ่งได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

4.5 สภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและการจ้างงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

4.5.1 สภาพเศรษฐกิจ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ในปี พ.ศ.2550 เท่ากับ 200.92 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.84 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2549 เป็นจำนวน 9.05 พันล้านบาท โดยกิจการค้าส่งและค้าปลีกเป็นสาขาการผลิตหลัก ในปี พ.ศ.2549 การค้าส่งและค้าปลีกเป็นสาขาการผลิตหลัก รองลงมาคือสาขาเกษตรกรรม และสาขาอุตสาหกรรม ตามลำดับ ในด้านรายได้เฉลี่ยของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประชากรของจังหวัดนครราชสีมามีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 54,443 บาทซึ่งสูงที่สุด ส่วนจังหวัดศรีสะเกษมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 29,248 บาทซึ่งต่ำที่สุด

ตารางที่ 4.10 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2543-2550

สาขาการผลิต	ราคาประจำปี		ราคาคงที่ (ปีฐาน 2531)				
	(ล้านบาท)		ล้านบาท		อัตราเพิ่ม (%)	โครงสร้าง (%)	
	2543	2550	2543	2550	(%)	2543	2550
การเกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้	45,526	89,919	35,938	41,126	14.44	23.40	20.48
การประมง	1,499	1,665	921	956	3.82	0.60	0.48
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,872	3,251	1,181	1,744	47.69	0.77	0.87
การอุตสาหกรรม	29,417	61,078	16,563	27,391	65.37	10.79	13.64
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	5,304	7,983	4,292	6,462	50.58	2.79	3.22
การก่อสร้าง	13,550	17,946	6,887	7,296	5.94	4.48	3.63
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมรถยนต์และของใช้	63,155	90,939	35,565	44,077	23.93	23.16	21.95
โรงแรมและภัตตาคาร	6,823	9,935	2,689	3,571	32.82	1.75	1.78
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	11,622	17,960	10,350	15,818	52.83	6.74	7.88
ตัวกลางทางการเงิน	7,541	17,324	4,344	8,332	91.81	2.83	4.15
บริการด้านธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และการบริการธุรกิจ	12,440	14,814	9,421	11,917	26.50	6.13	5.93
บริหารราชการแผ่นดินฯ	18,200	30,873	8,214	9,830	19.67	5.35	4.89
การศึกษา	25,804	50,655	11,471	15,615	36.13	7.47	7.78
การบริการสุขภาพและ สังคมสงเคราะห์	9,773	16,100	4,273	5,260	23.10	2.78	2.62
การบริการชุมชน สังคมและ ส่วนบุคคล	2,140	2,255	1,262	1,217	-3.52	0.82	0.61
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	406	517	196	208	6.12	0.13	0.10
ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	255,071	433,215	153,566	200,822	30.77	100	100
การผลิตภาคเกษตร	47,025	91,584	36,859	42,082	14.17	24.00	20.95
การผลิตภาคอุตสาหกรรม	50,143	90,258	28,922	42,893	48.30	18.83	21.36
การผลิตภาคการค้าและบริการ	157,903	251,373	87,785	115,847	31.97	57.16	57.69

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550. และการคำนวณ

4.5.2 สภาพอุตสาหกรรม

ประชาชนส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรขั้นต้น เพื่อส่งไปยังโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ ในจังหวัดอื่นๆ ซึ่งจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จนถึงปี 2550 มีทั้งสิ้น 473 โรง เงินทุน 13,422 ล้านบาท มีจำนวนแรงงาน 10,296 คน โรงสีข้าวมีจำนวนมากที่สุด โดยโรงงานอุตสาหกรรมแบ่งออกเป็น 3 จำพวก คือ โรงงานอุตสาหกรรมจำพวกที่ 1 เป็นโรงงานที่ไม่ต้องขออนุญาตในการจัดตั้งก็สามารถประกอบกิจการได้ โรงงานอุตสาหกรรมจำพวกที่ 2 เป็นโรงงานที่ต้องขออนุญาตในการจัดตั้ง ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้รับ

ใบอนุญาตก็สามารถประกอบกันได้ และโรงงานอุตสาหกรรมจำพวกที่ 3 เป็นโรงงานที่ต้องขออนุญาตในการจัดตั้งและจะต้องได้รับใบอนุญาตจึงจะสามารถประกอบกันได้ ซึ่งโรงงานทั้งสามจำพวก แบ่งประเภทโรงงานอุตสาหกรรมได้ 21 ประเภท คือ อุตสาหกรรมเกษตร, อุตสาหกรรมอาหาร, อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม, อุตสาหกรรมสิ่งทอ, อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย, อุตสาหกรรมเครื่องหนัง, อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้, อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน, อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ, อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์, อุตสาหกรรมเคมี, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมโลหะ, อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล, อุตสาหกรรมไฟฟ้า, อุตสาหกรรมขนส่งและอุตสาหกรรมทั่วไป

4.5.3 ลักษณะการจ้างงาน

โครงสร้างประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มอายุ 13 ปีขึ้นไป แต่ไม่อยู่ในวัยแรงงาน ซึ่งกลุ่มนี้เป็นเป็นพวกทำงานบ้าน เรียนหนังสือ ยังเด็กหรือไม่สามารถทำงานได้และอื่นๆ กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มอายุต่ำกว่า 13 ปี และกลุ่มที่สามอยู่ในกลุ่มแรงงาน จะแบ่งออกเป็น 2 พวก คือ อยู่นอกกำลังแรงงานและอยู่ในกำลังแรงงาน กลุ่มที่อยู่ในกำลังแรงงานจะแบ่งออกเป็นพวกว่างงาน ซึ่งอยู่ในระหว่างการหางานทำและพวกที่ไม่หางานทำแต่พร้อมที่จะทำงานและอีกกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีงานทำ แบ่งเป็นทำงานในภาคเกษตรและทำงานนอกภาคเกษตร กลุ่มที่ทำงานนอกภาคเกษตรเป็นกลุ่มที่ทำงานภาคเอกชนและภาครัฐ

อาชีพของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างค่อนข้างหลากหลายทั้งอาชีพบริการเจ้าของกิจการ ลูกจ้าง ข้าราชการ ฯลฯ แต่อาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ยังเป็นอาชีพเกษตรกรรม โดยอาชีพนี้จะว่างตามฤดูกาล เมื่อพ้นฤดูทำนาเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห้งแล้งที่ไม่สามารถเพาะปลูกพืชชนิดอื่นๆได้ เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวยก็จะอพยพไปหางานทำในเมืองหลวงเพื่อเพิ่มรายได้ ก่อให้เกิดปัญหาตามมาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านสังคม ส่วนผู้ว่างงานทั้งหลายมีสาเหตุของการว่างงานมาจากคุณสมบัติของผู้สมัครงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการเลือกงานของผู้สมัครงาน โดยจะเลือกทำงานเฉพาะที่ตนเองชอบเท่านั้น

ตารางที่ 4.11 การมีงานทำของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างปีพ.ศ. 2550

รายละเอียด	จำนวน (คน)
สถานภาพแรงงาน	7,877
ชาย	3,951
หญิง	3,926
กำลังแรงงานรวม	5,767
ชาย	3,349
หญิง	2,428
กำลังแรงงานปัจจุบัน	5,556
1) ผู้มีงานทำ	5,347
2) ผู้ไม่มีงานทำ	210
กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	210
ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	2,110
ชาย	602
หญิง	1,508
ทำงานบ้าน	737
เรียนหนังสือ	562
อื่นๆ	617
ผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	195

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550.

4.5.4 ผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

1. ผลต่อการลงทุนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน กับมูลค่าการลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2550 พบว่ามีมูลค่าของเงินลงทุนในอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ.2547-2550 โดยเพิ่มขึ้นจาก 2,395 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2547 เป็น 3,270 ล้านบาทในปี พ.ศ.2548 และเพิ่มจาก 4,547 ล้านบาทในปี พ.ศ.2549 เป็น 7,839 ล้านบาทในปี พ.ศ.2550 เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนกับมูลค่าการลงทุนทั้งหมดในภาค

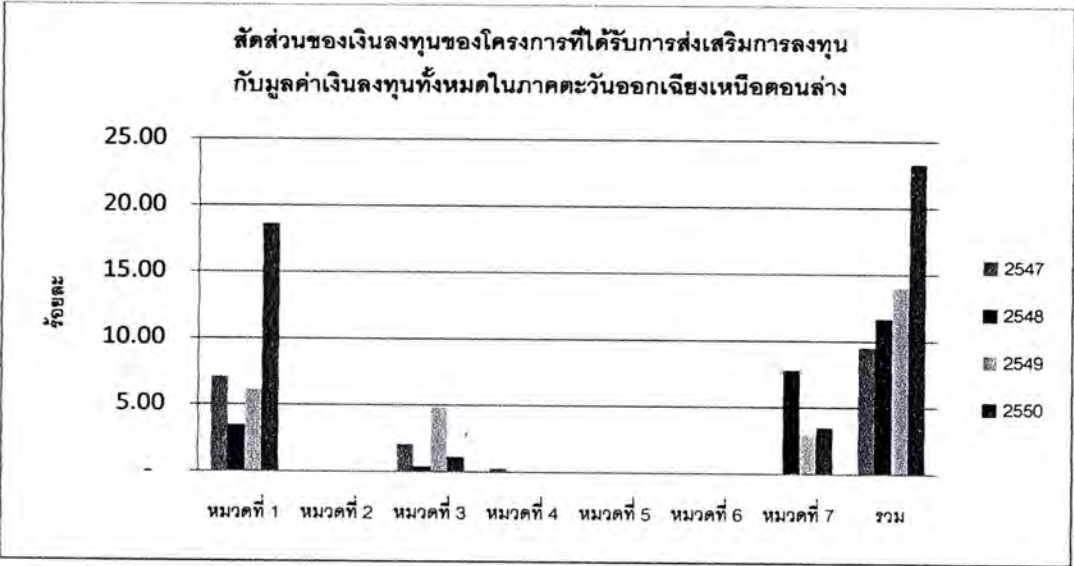
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือเพิ่มจากร้อยละ9.53 ในปี พ.ศ.2547 เป็นร้อยละ11.69 ในปี พ.ศ.2548 ร้อยละ14.03 ในปี พ.ศ.2549 และร้อยละ 23.31 ในปี พ.ศ.2550

ตารางที่ 4.12 มูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เปรียบเทียบกับมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจำแนกตามประเภทกิจการ ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2550

มูลค่าเงินลงทุนของโครงการ (ล้านบาท)									มูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (หน่วย : ล้านบาท)
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5	หมวดที่ 6	หมวดที่ 7	รวม	
2547	4,790	-	519	70	-	16	-	2,395	25,124
2548	973	-	112	-	-	-	2,185	3,270	27,974
2549	2,009	-	1,584	-	-	-	954	4,547	32,407
2550	6,274	-	384	-	-	10	1,171	7,839	33,636
รวม	11,046	-	2,599	70	-	26	4,310	18,051	119,141

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย
หมายเหตุ : คิดเฉพาะจังหวัดที่อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุน 3 พิเศษ

แผนภูมิที่ 4.5 สัดส่วนของเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เปรียบเทียบกับมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจำแนกตามประเภทกิจการ ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2550

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

2. ผลต่อการจ้างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

โรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ.2547-2550 โดยเพิ่มขึ้นจาก 4,162 คนในปี พ.ศ.2547 เป็น 6,068 คนในปี พ.ศ.2548 และเพิ่มจาก 9,531 คนในปี พ.ศ.2549 เป็น 11,030 คนในปี พ.ศ.2550 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนกับจำนวนแรงงานทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือจากร้อยละ 7.55 ในปี พ.ศ.2547 เป็นร้อยละ 10.53 ในปี พ.ศ.2548 ร้อยละ 14.72 ในปี พ.ศ.2549 และร้อยละ 15.93 ในปี พ.ศ.2550 ทั้งนี้หมวดที่มีการจ้างงานสูงสุดคือ หมวด 3 (อุตสาหกรรมเบา) แต่พบว่า ฐานเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างยังคงเป็นอุตสาหกรรมทางการเกษตรอยู่ เห็นได้จากมูลค่าเงินลงทุนในอุตสาหกรรมหมวดที่ 1 ที่มีมูลค่าสูงที่สุด

ตารางที่ 4.13 จำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกตามประเภทกิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-2550

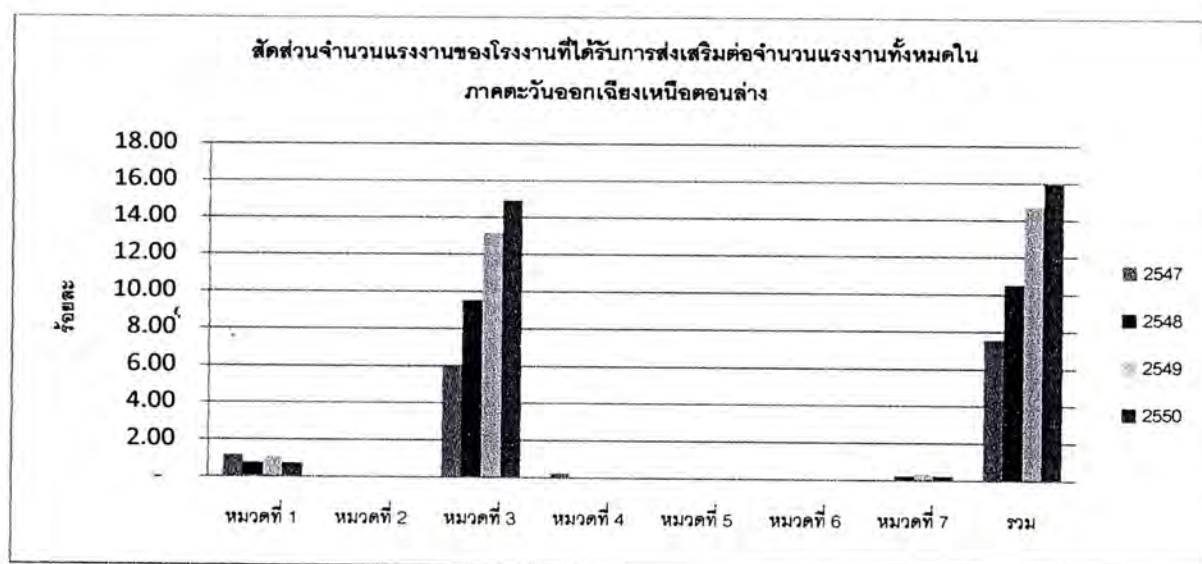
(หน่วย : คน)

จำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน									จำนวนแรงงานทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
	หมวดที่ 1	หมวดที่ 2	หมวดที่ 3	หมวดที่ 4	หมวดที่ 5	หมวดที่ 6	หมวดที่ 7	รวม	
2547	653	-	3,339	150	-	20	-	4,162	55,108
2548	434	-	5,493	-	-	-	141	6,068	57,644
2549	724	-	8,549	-	-	-	258	9,531	64,753
2550	508	-	10,333	-	-	15	174	11,030	69,244

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ : คิดเฉพาะจังหวัดที่อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุน 3 พิเศษ

แผนภูมิที่ 4.6 สัดส่วนของจำนวนแรงงานของโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนต่อจำนวนแรงงานทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามประเภทกิจการในช่วงปี พ.ศ.2547-2550

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

สรุปผลของนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

จากข้อมูลทางสถิติพบว่า โรงงานอุตสาหกรรมในหมวดที่ 1 อุตสาหกรรมเกษตรและผลิตภัณฑ์จากการเกษตร มีสัดส่วนเงินลงทุนต่อเงินลงทุนทั้งหมดสูงที่สุดในบรรดาโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง แต่เมื่อพิจารณาผลต่อการจ้างงาน กลับพบว่าอุตสาหกรรมในหมวดที่ 3 อุตสาหกรรมเบา มีสัดส่วนของจำนวนแรงงานต่อแรงงานทั้งหมดในพื้นที่สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผลที่เกิดขึ้นจากนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง คือเกิดการขยายตัวของประเภทอุตสาหกรรมเบาขึ้นในพื้นที่ โดยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานเป็นหลัก

จากที่กล่าวมาแล้วว่า เป้าหมายของนโยบายส่งเสริมการลงทุน คือ การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคโดยใช้อุตสาหกรรมเป็นตัวกระจายความเจริญ แต่จากการศึกษากลับพบว่า นโยบายไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของแรงงานที่จะเข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมเหล่านี้เลย ไม่ว่าจะเป็นด้านการสรรหาแรงงาน หรือสนับสนุนการฝึกฝีมือเพื่อให้สามารถทำงานในโรงงานประเภทต่างๆ ได้ นอกจากนี้

ยังไม่มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่รับผิดชอบด้านแรงงานกับสำนักงานส่งเสริมการลงทุนในการจัดเตรียมแรงงานในพื้นที่ที่สนับสนุนให้มีการเข้าไปลงทุนอีกด้วย

จากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ฝึกฝีมือแรงงาน พบว่าทักษะของแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน เกิดจากการฝึกฝีมือแรงงานของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีทักษะตรงกับประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามา รวมทั้งการฝึกอบรมของโรงงานอุตสาหกรรมเอง แสดงให้เห็นว่านโยบายส่งเสริมการลงทุนไม่ได้มีการสำรวจความพร้อมของแรงงานในพื้นที่ที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน รวมทั้งทักษะของแรงงานในพื้นที่ที่ไม่ตรงตามที่โรงงานต้องการ ส่งผลให้โรงงานที่เข้ามาตั้งขาดกำลังการผลิตเพราะแรงงานในพื้นที่ยังไม่มีความพร้อม

4.6 ลักษณะอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้การสนับสนุน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า จังหวัดที่ได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2544) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างประกอบด้วย 7 จังหวัด ซึ่งแต่ละจังหวัดมีสภาวะการลงทุนด้านอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันไป โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบกลุ่มเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนครราชสีมา(ไม่ได้อยู่ในเขต 3 พิเศษ) ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์

กลุ่มนี้จะเน้นให้เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมหลัก ศูนย์กลางการขนส่ง การค้า อุตสาหกรรมแปรรูป สิ่งทอ ชิ้นส่วนยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอุบลราชธานี ยโสธร ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ

กลุ่มนี้เป้าหมายคือเน้นให้เป็นเมืองศูนย์กลางการค้า การผลิตสินค้าแปรรูปจากการเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงศิลปะ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาพบว่า จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์เป็นกลุ่มจังหวัดในพื้นที่เขตส่งเสริมการลงทุน 3 พิเศษ ที่มีนโยบายที่จะส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จำนวนโรงงาน จำนวนแรงงานและมูลค่าเงินลงทุนรายจังหวัด พบว่าจังหวัดในกลุ่มที่ 1 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าจังหวัดในกลุ่มที่ 2 อีกทั้งยังมีจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษมากกว่าอีกด้วย แสดงให้เห็นถึง

การลงทุนที่มีมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นจำนวนมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หลังจากที่ได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษเข้ามา โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์และสุรินทร์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมหลักรองจากจังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดที่มีการเพิ่มขึ้นของทั้งจำนวนโรงงาน จำนวนแรงงาน และมูลค่าเงินลงทุนสูงสุดคือ จังหวัดชัยภูมิ ดังตารางที่ 4.14 – ตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.14 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามราชจังหวัดและประเภทอุตสาหกรรม ช่วงก่อนและหลังได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษ

ประเภทอุตสาหกรรม	ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์		ยโสธร		ศรีสะเกษ		อำนาจเจริญ		อุบลราชธานี	
	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550
หมวดที่ 1	24	39	13	17	3	9	2	13	17	22	3	11	18	48
หมวดที่ 2	3	2	1	1	0	0	0	0	0	0	1	9	0	0
หมวดที่ 3	12	80	13	26	5	22	2	5	1	5	4	15	13	58
หมวดที่ 4	4	4	0	0	0	0	8	4	0	0	0	0	1	4
หมวดที่ 5	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
หมวดที่ 6	3	19	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	4	5
หมวดที่ 7	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.15 จำนวนโรงงานภาคอุตสาหกรรมจำแนกตามราชจังหวัดและประเภทอุตสาหกรรม ช่วงก่อนและหลังได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษ

ประเภทอุตสาหกรรม	ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์		ยโสธร		ศรีสะเกษ		อำนาจเจริญ		อุบลราชธานี	
	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550
หมวดที่ 1	446	391	92	108	5	25	7	55	84	218	13	95	143	286
หมวดที่ 2	23	30	11	11	0	0	0	0	0	0	18	66	0	0
หมวดที่ 3	732	10,395	1,867	3,489	94	960	28	310	319	617	71	902	543	3,664
หมวดที่ 4	7	11	0	0	0	0	24	17	0	0	0	0	8	13
หมวดที่ 5	0	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
หมวดที่ 6	122	434	0	0	0	0	14	5	0	0	0	0	32	15
หมวดที่ 7	358	68	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	115	30

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.16 มูลค่าเงินลงทุนจำแนกตามรายจังหวัดและประเภทอุตสาหกรรม ช่วงก่อนและหลังได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษ

ประเภทอุตสาหกรรม	ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์		ยโสธร		ศรีสะเกษ		อำนาจเจริญ		อุบลราชธานี	
	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550	2543	2550
หมวดที่ 1	1,446,440,000	274,528,932	58,340,000	177,785,800	3,855,000	130,720,000	20,200,000	89,402,462	36,560,000	480,315,000	25,060,000	307,618,000	146,769,000	590,762,000
หมวดที่ 2	1,342,000	488,000	2,300,000	2,300,000	0	0	0	0	0	0	320,000	4,937,000	0	0
หมวดที่ 3	59,610,680	1,224,453,000	153,848,531	327,996,467	18,630,000	522,829,000	6,000,000	112,681,000	3,000,000	31,142,000	3,340,000	45,012,500	172,130,200	339,481,152
หมวดที่ 4	3,907,000	2,750,000	0	0	0	0	1,015,000	5,285,000	0	0	0	0	5,000,000	3,645,000
หมวดที่ 5	0	10,800,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
หมวดที่ 6	55,925,000	149,475,229	0	0	0	0	555,000	3,550,000	0	0	0	0	96,200,000	45,431,239
หมวดที่ 7	534,000,000	2,197,390,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,745,920	437,700,000

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.17 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ปี พ.ศ.2550 (ณ ราคาปี 2531)

จังหวัด	เกษตรกรรม		อุตสาหกรรม		บริการและท่องเที่ยว		พาณิชย์กรรม		GPP
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	
นครราชสีมา	10,049	15.54	22,810	35.27	22,549	34.87	9,267	14.33	64,675
ชัยภูมิ	4,326	25.39	2,859	16.78	5,972	35.05	3,881	22.78	17,038
บุรีรัมย์	5,357	24.25	4,013	18.17	7,593	34.38	5,125	23.20	22,088
สุรินทร์	4,712	24.81	2,418	12.73	7,107	37.42	4,758	25.05	18,995
ยโสธร	1,693	20.96	1,031	12.77	3,296	40.81	2,056	25.46	8,076
ศรีสะเกษ	5,463	27.40	1,761	8.83	7,529	37.76	5,186	26.01	19,939
อำนาจเจริญ	1,433	28.67	655	13.11	2,053	41.08	857	17.15	4,998
อุบลราชธานี	4,562	17.26	2,804	10.61	11,548	43.69	7,515	28.43	26,429

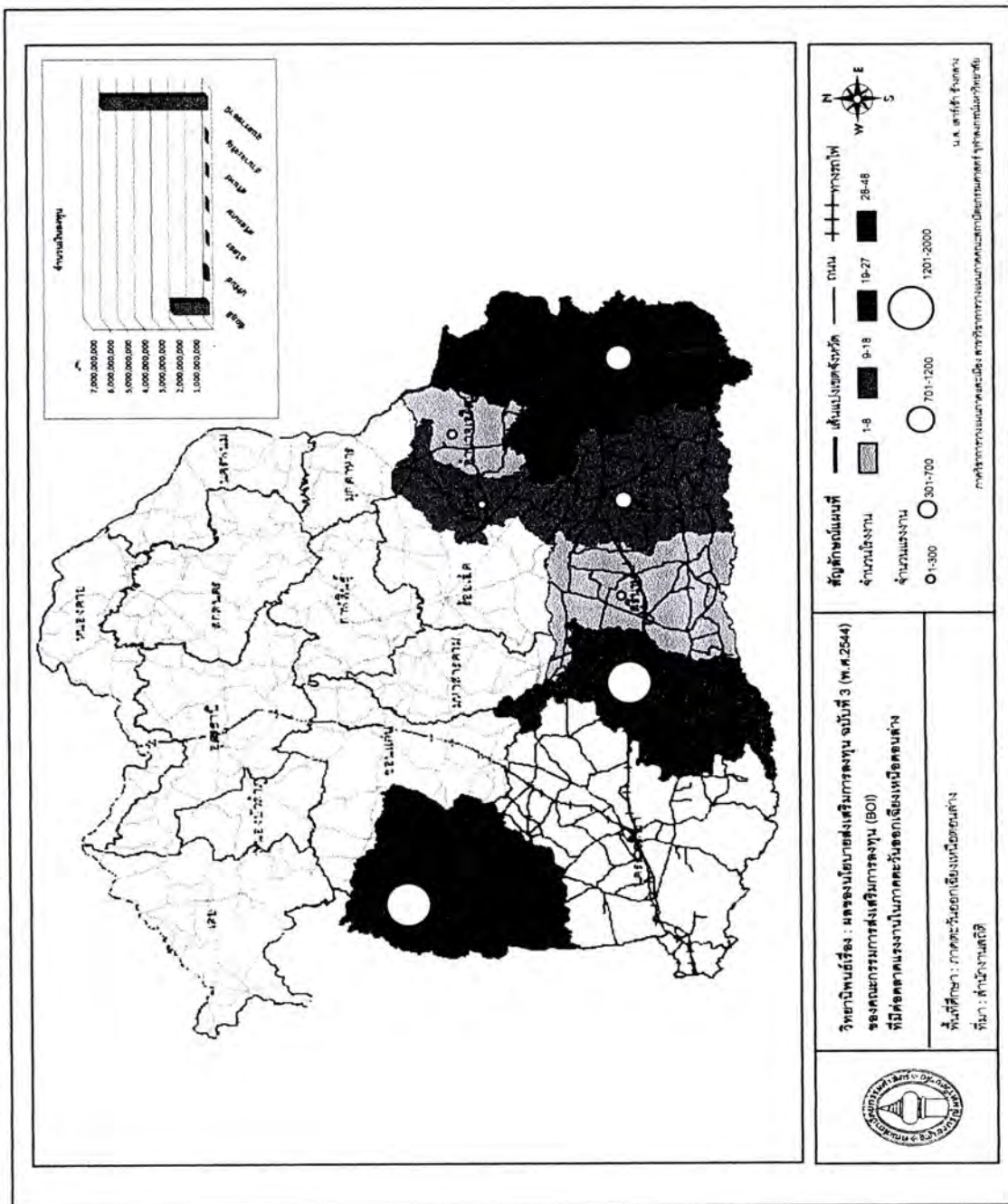
ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงาน แรงงานและเงินลงทุนจังหวัดในภาคตะวันออกถึงเหนือตอนล่าง

จังหวัด	จำนวนโรงงาน		จำนวนแรงงาน		จำนวนเงินลงทุน		การเปลี่ยนแปลง		
	2537-2543	2544-2550	2537-2543	2544-2550	2537-2543	2544-2550	จำนวนโรงงาน Relative(%)	จำนวนแรงงาน Relative(%)	จำนวนเงินลงทุน Relative(%)
ชัยภูมิ	48	147	1,688	11,579	2,101,224,680	3,859,885,161	1,129.17	1,570.06	2,258.59
บุรีรัมย์	27	44	1,970	3,608	214,488,531	508,082,267	130.77	104.27	317.94
สุรินทร์	8	31	99	985	22,485,000	653,549,000	540.00	1,321.28	5,997.30
ยโสธร	14	23	73	387	27,770,000	210,918,462	600.00	1,599.40	3,080.93
ศรีสะเกษ	18	27	403	835	39,560,000	511,457,000	429.41	252.94	2,151.84
อำนาจเจริญ	8	25	102	1,063	28,720,000	257,567,500	941.67	1,067.86	1,818.02
อุบลราชธานี	38	117	841	4,008	425,845,120	1,417,019,391	837.82	610.23	227.48

ที่มา : จากการคำนวณ

แผนที่ 4.1 จำนวนโรงงาน แรงงานและเงินลงทุนในภาคตะวันออกเชิงเหินือตอนล่าง ช่วงก่อนได้รับนโยบายส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษ

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงาน แรงงาน และเงินลงทุนของจังหวัดในภาคตะวันออกเชิงเหินือตอนล่าง

ประเภทอุตสาหกรรม	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)													
	ข้อมูล				เปรียบเทียบ				เปรียบเทียบ				เปรียบเทียบ	
	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนแรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนแรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนแรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน
หมวด1 เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร	62.50	-12.33	-81.02	17.39	204.74	550.00	685.71	342.59	29.41	159.52	1,213.77	938.07	0.00	0.00
หมวด2 เหมืองแร่ ขนแร่และโลหะขั้นมูลฐาน	-33.33	30.43	-63.64	100.00	86.88	113.19	1,007.14	420.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด3 อุตสาหกรรมเบา	566.67	1,320.08	1,954.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด4 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง	0.00	57.14	-29.61	0.00	0.00	-50.00	-29.17	420.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด6 เคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก	533.33	255.74	167.28	0.00	0.00	-50.00	-64.29	539.64	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด7 กิจกรรมบริการและสาธารณูปโภค	0.00	-81.01	311.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : จากการค้าภายใน

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงาน แรงงาน และเงินลงทุนของจังหวัดในภาคตะวันออกเชิงเหินือตอนล่าง (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)													
	ข้อมูล				เปรียบเทียบ				เปรียบเทียบ				เปรียบเทียบ	
	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนแรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนแรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนแรงงาน	เงินลงทุน	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน
หมวด1 เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร	200.00	400.00	3,290.92	266.67	630.77	1,127.53	166.67	100.00	302.51	302.51	302.51	302.51	0.00	0.00
หมวด2 เหมืองแร่ ขนแร่และโลหะขั้นมูลฐาน	0.00	0.00	0.00	800.00	286.67	1,442.81	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด3 อุตสาหกรรมเบา	340.00	921.28	2,706.38	275.00	1,170.42	1,247.68	346.15	574.77	97.22	97.22	97.22	97.22	0.00	0.00
หมวด4 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	300.00	62.50	-27.10	-27.10	-27.10	-27.10	0.00	0.00
หมวด5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
หมวด6 เคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00	-53.13	-52.77	-52.77	-52.77	-52.77	0.00	0.00
หมวด7 กิจกรรมบริการและสาธารณูปโภค	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-73.91	-92.38	-92.38	-92.38	-92.38	0.00	0.00

ที่มา : จากการค้าภายใน

4.7 สรุปภาวะการส่งเสริมการลงทุนของจังหวัดที่ได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในปัจจุบัน

จากข้อมูลของศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จังหวัดนครราชสีมา สรุปภาวะการส่งเสริมการลงทุนของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุน 3 พิเศษ ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2552 ไว้ดังนี้

จังหวัดชัยภูมิ มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 28 โครงการ เงินลงทุน 6,537 ล้านบาท การจ้างงาน 14,533 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเบา ประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป รองลงมาคือ อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมบริการและสาธารณูปโภค

จังหวัดบุรีรัมย์ มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 48 โครงการ เงินลงทุน 4,003 ล้านบาท การจ้างงาน 11,411 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตร รองลงมาเป็น อุตสาหกรรมเบาประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมบริการ

จังหวัดยโสธร มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 2 โครงการ เงินลงทุน 299 ล้านบาท การจ้างงาน 1,543 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรและผลิตผลทางการเกษตรในประเภทกิจการผลิตยางแผ่นรมควัน รองลงมาคืออุตสาหกรรมเบาประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป

จังหวัดศรีสะเกษ มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 9 โครงการ เงินลงทุน 659 ล้านบาท การจ้างงาน 1,125 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรและผลิตผลทางการเกษตรในประเภทกิจการผลิตข้าวและเลี้ยงสัตว์ รองลงมาคืออุตสาหกรรมเบาประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุตสาหกรรมบริการและสาธารณูปโภคประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ

จังหวัดสุรินทร์ มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 22 โครงการ เงินลงทุน 2,616 ล้านบาท การจ้างงาน 5,865 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรและผลิตผลทางการเกษตร รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมเบาประเภทกิจการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปและกิจการเฟอร์นิเจอร์จากไม้ และอุตสาหกรรมโลหะและเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการผลิตเครื่องทำน้ำร้อน

จังหวัดอำนาจเจริญ มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 2 โครงการ เงินลงทุน 589 ล้านบาท การจ้างงาน 897 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเบาประเภทกิจการตัด

เย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป รองลงมาคืออุตสาหกรรมบริการและสาหรณูปโภคประเภทกิจการผลิตพลังงาน ไฟฟ้าจากไบโอมัส

จังหวัดอุบลราชธานี มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมทั้งสิ้น 7 โครงการ เงินลงทุน 5,140 ล้านบาท การจ้างงาน 5,883 คน โดยโครงการส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรและผลิตผลทางการเกษตรในประเภทการผลิตยางแผ่นดิบ และอุตสาหกรรมคัดคุณภาพข้าว

จากสรุปภาวะการส่งเสริมการลงทุนของจังหวัดที่ได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษ พบว่า จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีเงินลงทุนและการจ้างงานของโรงงานที่ได้รับการอนุมัติจาก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมากที่สุด แม้ว่าจำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติจะไม่ได้มีจำนวนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าโครงการที่ได้รับการอนุมัติส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ ใช้เงินลงทุนสูง และเป็นโรงงานที่ใช้แรงงานเข้มข้นในการผลิต ซึ่งอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องใช้แรงงานเข้มข้นในการผลิตมากที่สุดในพื้นที่ก็คือ อุตสาหกรรมสิ่งทอ

ในปัจจุบันผู้ประกอบการรายใหม่ๆได้ให้ความสนใจในการย้ายฐานเข้ามาจัดตั้งโรงงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอที่จังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ค่าครองชีพและค่าจ้างแรงงานไม่สูงนัก โดยมี อัตราค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ที่ 156 บาท ราคาที่ดินค่อนข้างต่ำ และเส้นทางการคมนาคมเพื่อขนส่งสินค้าและ วัตถุดิบอยู่ในสภาพที่ดี จากสถานการณ์การผลิตของภาคอุตสาหกรรมมีความสำคัญเพิ่มสูงขึ้นต่อ เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการเพิ่มการจ้างแรงงานให้แก่จังหวัดเฉลี่ยปีละ ประมาณ 996 คน โดยเป็นการจ้างงานในส่วนของโรงงานอุตสาหกรรมผลิตสิ่งทอและโรงงาน อุตสาหกรรมผลิตเครื่องแต่งกาย เฉลี่ยปีละ 510 คน และในปัจจุบัน จังหวัดชัยภูมิได้ประกาศเป็นเขต ส่งเสริมพิเศษอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อให้การสนับสนุนผู้ประกอบการรายใหม่ และที่กำลังจะเข้ามา ลงทุนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ และที่เป็นผู้ประกอบการรายเดิมที่ประกอบการอยู่แล้ว เช่น การฝึกอบรม ด้านต่างๆ การอำนวยความสะดวกในการให้บริการต่างๆให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายของ กระทรวงอุตสาหกรรม

เมื่อทำการวิเคราะห์สัดส่วนการเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงงาน จำนวนแรงงานและเงินลงทุน พบว่า สาขาอุตสาหกรรมที่มีการเพิ่มขึ้นมากที่สุดคืออุตสาหกรรมในหมวด 3 ซึ่งเป็นประเภท อุตสาหกรรมเบา ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมหลัก 2 สาขา คือ อุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า และ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งประเภทอุตสาหกรรมที่มีมากในจังหวัดชัยภูมิคือ อุตสาหกรรมตัดเย็บ เสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยจากตารางที่ 4.19 และตารางที่ 4.20 พบว่า จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วน

การเพิ่มขึ้นของทั้งจำนวนโรงงาน จำนวนแรงงานและเงินลงทุนมากที่สุด โดยมีอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวมากที่สุด ทำให้สามารถสรุปได้ว่า พื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทที่ได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนเขต 3 พิเศษมากที่สุด คือ จังหวัดชัยภูมิ โดยมีอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นอุตสาหกรรมหลักในพื้นที่

ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จะทำการศึกษารูปแบบและการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานสิ่งทอประเภทอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิในช่วงก่อนและหลังได้รับสิทธิประโยชน์เขตส่งเสริมการลงทุน 3 พิเศษ